

Entomologische Notities III

door

C. DE JONG

Losse waarnemingen.

Bij het doornemen van enkele jaargangen der Ent. Ber. kwam ik in deel 13, aflevering 302 (1 Aug. 1950), p. 115, een mededeling tegen van de Heer M. KOOI betreffende de houding van ♀♀ van *Conistra vaccinii* L. Met zijn veronderstelling en het commentaar van de Heer LEMPKE ben ik het geheel eens. Ik heb hetzelfde bij verschillende vlinders gezien, o.a. bij *Ephestia kuehniella* Z., de gewone meelmot, waarmee ik destijds uitvoerige kweekproeven heb genomen en welke dieren ik bij honderden heb kunnen observeren. Hier gingen ook de geslachtsrijpe ♀♀ zitten met iets geopende vleugels en met daartussen opgericht abdomen. Ze zitten steeds tegen een vertikaal vlak met de kop naar boven gericht. In deze stand werden ze door de ♂♂ gemakkelijk aangevlogen. Behalve in mijn kweek heb ik dit ook kunnen constateren in malerijen, opslagplaatzen, bakkerijen en op vele andere plaatsen.

Op 4 October l.l. zag ik in de tuin van de uitspanning de Lage Vuursche een mooi gaaf, vers exemplaar van *Polygonia c. album* L. op herfst-aster, duidelijk de 2e generatie.

Naar aanleiding van literatuurstudie en ook van de praktijk betreffende het gebruik van DDT tegen vliegen en muggen is het gevaar in grote concentraties ook voor de mens een punt van overweging geweest bij de toepassing. Ik ben tot de conclusie gekomen, dat we het gevaar voor mens en huisdieren kunnen verminderen tot een minimum door het toe te passen op de „voorkeursplaatsen” van diverse insecten. We wensen deze dieren uit onze omgeving weg te nemen, bv. vliegen. We gebruiken nu de DDT-oplossing op randen van lampekappen, op stukken touw, die we aan het plafond ophangen. We behoeven dan niet hele muren te sproeien. Door van een raam alleen de sponninglatjes te behandelen kreeg ik reeds zeer goede resultaten.

Door de speciale ligging t.o.v. de tuin en de veelal openstaande deur werkt de hal in één onzer gebouwen als een fuik, en gedurende de zomer oogst ik hier meestal een groot aantal Hymenoptera en Diptera. Een zeer groot aantal hiervan moet nog worden gedetermineerd, doch ik hoop met-tertijd een lijst van de belangrijkste vangsten te kunnen geven. De vangst in deze hal was vrijwel automatisch, daar ik ook hier het houtwerk, en de kleine sponninglatjes in het bijzonder, met DDT heb behandeld. Bijna alles wat binnenkomt, zet zich te eniger tijd op de behandelde oppervlakken en vindt spoedig zijn einde. Ik behoef slechts dagelijks even de vensterbanken te controleren en uit te zoeken, wat ik wil bewaren.

Eind Augustus vlogen in de omgeving van het kamp insecten in de zon, welke ik eerst voor Staphyliniden hield. Ik ving er enige en het bleek, dat ik met de kleine oorworm *Labia minor* L. te doen had. De Neder-Betuwe vond ik nog niet vermeld als vindplaats voor deze soort.

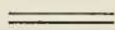
Op 16 September '51 werd in één der gangen mijn oog getrokken door

de aanwezigheid van een zeer groot aantal Coccinelliden voor één der ramen. Het bleek te zijn de vrij gewone soort *Coccinella* (*Synharmonia*) *conglobata* (L.) met een aantal van zijn vele kleuraberraties (meer of minder vervloeiide vlekjes). Ik heb niet kunnen ontdekken, waaraan deze invasie was toe te schrijven. De soort komt overigens vaak binnenshuis voor, doch meest slechts bij enkele exemplaren tegelijk. Een week later trof ik een aantal aan in vermolmd hout te Vught.

Eind September en begin October kwamen op een struikje, waarvan ik de naam echter niet ken (verwant aan Gelderse Roos) zeer veel vliegen en wespen. Er zat vrij veel zwarte luis op, waardoor ook Coccinelliden en Syrphiden werden aangetrokken. Als bijzondere vangst noem ik *Coccinella distincta* Fald. Van de vliegen was *Mesembrina meridiana* L. een dier, dat ik dit jaar hier voor het eerst zag.

Van voorjaar 1949 dateert nog een vangst van enige exemplaren van *Carabus* (*Morphocarabus*) *monilis* F., een overigens niet zo algemeen dier. Ik trof ze 's avonds aan, terwijl ze onder de lampen van de nachtverlichting op het terrein rondliepen en aasden op neervallende insecten. Ze werden hierin bijgestaan door padden. Het is niet onwaarschijnlijk, dat deze dieren bovendien ook hen verslonden. Dit jaar en ook verleden jaar zag ik wel zeer veel padden, doch geen *C. monilis*. In ieder geval zal ik er in 1952 speciaal weer op letten.

Mil. School voor Hygiëne en Preventieve Geneeskunde, Neerijnen, Gem. Waardenburg, October 1951.

Ourapteryx sambucaria L. Begin Augustus 1951 kreeg ik een partij eitjes van de Vliervlinder, die op 11 Augustus uitkwamen. Ik zette de rupsjes in de tuin op Vlier. In September ontdekte ik, dat er op een van mijn Citrus-plantjes vraat was, en na even zoeken vond ik een rups van *sambucaria*. Ik liet het diertje op de plant zitten. In November zette ik het in de tuin om te overwinteren. De lengte van deze rups is 35 mm. en de kleur donkerbruin, terwijl de rupsen op de vlier grijs zijn. Is het bekend, of Citrus een voedselplant van *O. sambucaria* L. is.

H. J. L. T. STAMMESHUS, Grensstraat 15 hs, Amsterdam (O).

Adresveranderingen. C. H. DIDDEN, naar Laageinde 77, Waalwijk.
K. LEMS, naar 1319, Hill Street, Ann Arbor, Mich., U.S.A.

Dr C. DE JONG, Hoofdinspecteur bij de M. S. H. P. G., naar Bilderdijklaan 69, Bilthoven.

Correcties. p. 134, r. 8 v. o. en p. 136, r. 20 v.o. protude moet zijn : protrude.

p. 136, r. 5 v.b. though moet zijn : tough.

p. 155, r. 3 v.b. 4 exemplaren moet zijn : 3 exemplaren.

